

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. (obecnie (...) S.A. V. (...) w W.) pozwem z dnia 23 sierpnia 2017 r. (data stempla operatora pocztowego) wniósł o zasądzenie od pozwanego M. P. kwoty 8000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany M. P. wnosił oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2014 r. około godz. 22:00 w budynku wielorodzinnym położonym w C. przy ul. (...) miał miejsce pożar, obejmujący swoim zasięgiem lokal mieszkalny nr (...) oraz klatkę schodową (bezsporne).

Lokal mieszkalny nr (...) znajdował się w posiadaniu M. P.. M. P. mieszkał sam (bezsporne).

Lokal mieszkalny nr (...) wchodzi w skład zasobów mieszkaniowych Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...) i pozostaje w zarządzie Towarzystwa Budownictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C.. W dacie zdarzenia budynek mieszkalny objęty był ochroną ubezpieczeniową udzielaną przez (...) S.A. w W. – obecnie (...) S.A. V. (...) w W. (bezsporne).

W dniu 29 sierpnia 2014 r. M. P. suszył grzyby za pomocą termowentylatora stojącego w sąsiedztwie wersalki, w okolicach okna. Spożywał w tym czasie alkohol z kolegą. Po jego wyjściu, usnął (akta Ds. 1914/14/D).

W toku postępowania likwidacyjnego przez zakładem ubezpieczeń ustalono, że przyczyną zaprószenia ognia było niewłaściwe eksploataowanie urządzenia grzewczego przez M. P. (bezsporne).

W wyniku pożaru uległ zniszczeniu lokal nr (...): spaleniu, okopczeniu lub uszkodzeniu uległy tapety, tynki, boazeria drewniana, płytki ceramiczne, wykładzina (...), stolarka okienna, zaś na klatce schodowej – ściany i sufit na trzech kondygnacjach począwszy od parteru. Okopczeniu uległa również część elewacji zewnętrznej budynku od strony wschodniej (frontowej) oraz zachodniej (bezsporne).

(...) S.A. w W. wypłacił w dniu 10 lutego 2015 r. Towarzystwu Budownictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. tytułem odszkodowania za zniszczenie lokalu mieszkalnego oraz klatki schodowej kwotę 8000,00 zł (polecenie przelewu k. 30).

Pismem z dnia 20 lutego 2015 r. (...) S.A. w W. wezwał M. P. do zwrotu wypłaconego odszkodowania w terminie 30 dni od dnia daty wezwania. M. P. odmówił zwrotu wypłaconego odszkodowania wskazując, że do zdarzenia doszło bez jego winy, wyłącznie wskutek awarii urządzenia grzewczego (korespondencja stron k. 31 – 33).

Analiza okoliczności i przebiegu pożaru wskazuje, że przyczyną powstania pożaru w dniu 29 sierpnia 2014 r. w lokalu mieszkalnym nr (...) była niewłaściwa eksploatacja termowentylatora, którego M. P. użył do suszenia grzybów. Podstawowymi zasadami eksploatacji termowentylatorów, bez względu na ich typ, są: niepozostawianie pracujących urządzeń bez nadzoru, ustawianie urządzeń w odległości co najmniej 0,5 – 1 m od materiałów palnych. Ustawianie urządzeń na podłożu niepalnym lub izolowanie od podłoża warstwą niepalną. M. P. włączył termowentylator w sąsiedztwie kanapy i zasnął, pozostawiając go bez nadzoru. Pożar powstał w miejscu, gdzie znajdowała się kanapa; tam znajdowały się największe zniszczenia: części zwęglonej kanapy, uszkodzenie ramy okiennej, termiczne odkształcenie karnisza, ślady wypalenia tynku. Pożar powstał i rozwijał się powyżej elementów drewnianych kanapy. Całkowite spalanie elementów plastikowych termowentylatora świadczy, że znajdował się w ognisku pożaru. Pozostawienie bez dozoru pracującego termowentylatora, ustawionego na palnym podłożu, w pobliżu materiałów palnych doprowadziło do zapalenia się znajdujących się w jego bezpośredniej bliskości materiałów palnych lub też do jego awaryjnej pracy

i zapalenia się samego urządzenia, co doprowadziło do powstania pożaru (opinia biegłego sądowego w zakresie pożarnictwa mgr inż. A. G. k. 405 – 413).

Wartość prac niezbędnych do usunięcia szkód w zakresie lokalu mieszkalnego nr (...), klatki schodowej oraz elewacji budynku mieszkalnego powstałych w wyniku pożaru z dnia 29 sierpnia 2014 r., w tym wartość materiałów oraz robocizny, według cen stosowanych w 2014 r., przy uwzględnieniu stopnia zużycia części elementów lokalu i klatki schodowej, wynosi łącznie 6501,94 zł (opinia biegłego sądowego w zakresie budownictwa inż. J. K. k. 334 – 359, 384 – 388).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów, a w szczególności informacji o zdarzeniu drogowym (k. 10, 42), polisy (k. 11), decyzja o przyznaniu odszkodowania (k. 16 – 17), potwierdzenie realizacji przelewu (k. 19), wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania (k. 22 – 25), umowa najmu pojazdu wraz z ogólnymi warunkami najmu (k. 66 – 67), informacja (...) (k. 81).

Powyższe dowody są w pełni wiarygodne; żadna ze stron nie kwestionowała ich mocy dowodowej. Wskazać należy, że bezsporne pomiędzy stronami była wysokość przyznanego i wypłaconego odszkodowania przez powodowy zakład ubezpieczeń. Spór w niniejszej sprawie dotyczył legitymacji biernej pozwanego M. P., który wskazywał, że przyczyną pożaru była awaria urządzenia grzewczego niezależna od jego winy oraz wysokości należnego odszkodowania.

Szczególne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy mają sporządzone opinie biegłych sądowych w zakresie pożarnictwa oraz budownictwa. W zakresie pożarnictwa zostały sporządzone dwie opinie biegłych sądowych mgr inż. M. L. (k. 253 – 283, 310 – 315) oraz mgr inż. A. G. (k. 405 – 413). Podstawą ustaleń Sądu, stała się druga z tych opinii, choć również opinii biegłego sądowego mgr inż. M. L. nie można odmówić waloru wiarygodności. Sąd miał jednak na uwadze, że opinia biegłego sądowego mgr inż. M. L. skonstruowana jest w znacznych stopniu na rozważaniach teoretycznych, nie odnosząc się wprost do okoliczności niniejszej sprawy, co czyni natomiast biegły sądowy mgr inż. A. G.. Z tych względów ta opinia stała się podstawą ustaleń Sądu.

Oceniając natomiast opinie w zakresie biegłych sądowych w zakresie budownictwa wskazać należy, że podstawą ustaleń w niniejszej sprawie stała się opinia biegłego sądowego inż. J. K. (k. 334 – 359, 384 – 388), który szeroko odniósł się do podnoszonych w sprawie zastrzeżeń powoda co do wysokości należnego odszkodowania, w szczególności co do kwestii związanej ze stopniem zużycia elementów lokalu mieszkalnego i klatki schodowej; opinia ta ostatecznie nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd pominął natomiast wnioski wynikające z opinii biegłego sądowego inż. E. M. (k. 184 – 214, 250 – 251) uznając, że treść opinii jest niepełna, nie uwzględnia szkody w zakresie elewacji budynku, jak również wskazuje na niezrozumienie przez biegłego kwestii osoby uprawnionej do uzyskania odszkodowania z tytułu szkody w lokalu mieszkalnym nr (...).

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje opinia biegłej sądowej w zakresie wyceny ruchomości mgr D. K. w zakresie ustalenia wartości szkody doznanej przez pozwanego M. P. w związku z pożarem. Szkada dotycząca ruchomości pozwanego M. P. nie była przedmiotem postępowania ubezpieczeniowego i nie była objęta wypłaconym odszkodowaniem; nie jest zatem przedmiotem roszczenia regresowego. Podkreślić należy, że dowód ten Sąd dopuścił na wniosek powoda zawarty w pozwie (pkt 7).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda (...) S.A. V. (...) w W. (poprzednio (...) S.A. w W.) zasługuje na uwzględnienie co do zasady.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że w wyniku pożaru z dnia 29 sierpnia 2014 r. w budynku wielorodzinnym, w którym w lokalu mieszkalnym nr (...), zamieszkiwał pozwany M. P., doszło do powstania szkody w tym lokalu, jak również klatki schodowej i elewacji budynku, polegającej na zadymieniu, zniszczeniu lub uszkodzeniu elementów wyposażenia mieszkania, klatki schodowej i elewacji. Wysokość wypłaconego z tego tytułu przez zakład ubezpieczeń

odszkodowania na rzecz Towarzystwa Budownictwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C., w skład zasobów mieszkaniowych którego wchodził przedmiotowy lokal mieszkalny, wyniosła 8000,00 zł.

Zgodnie bowiem z art. 828 § 1 kc, jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela. Roszczenie regresowe ma zatem charakter akcesoryjny, bowiem jego istnienie uzależnione jest od istnienia i spełnienia zobowiązania pierwotnego. Tym samym, poza zapłatą odszkodowania ubezpieczeniowego, istotną przesłanką nabycia tego rodzaju wierzytelności jest istnienie odpowiedzialności osoby trzeciej. W niniejszej sprawie oba warunki uznać należy za spełnione. Tym samym, powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

W ocenie Sądu, opinia biegłego sądowego w zakresie pożarnictwa mgr inż. A. G. w pełni potwierdza ustalenia zakładu ubezpieczeń co do osoby sprawcy zdarzenia. Niewątpliwie, pozwany M. P. nie spowodował pożaru z winy umyślnej, jednakże dla uznania jego odpowiedzialności za powstanie pożaru wystarczające jest ustalenie, że nastąpiło to z winy nieumyślnej. Pozwany M. P. nie chciał wywołać pożaru, nie przewidywał możliwości jego powstania, jednakże użytkował termowentylator niezgodnie z jego przeznaczeniem, bez nadzoru, w sąsiedztwie łatwopalnych materiałów (obicie kanapy). Tym samym, uznać należy, że to jego zachowanie doprowadziło do powstania ogniska pożaru.

Jeżeli chodzi natomiast o kwestię wysokości odszkodowania, to Sąd ustalił, zgodnie z opinią biegłego sądowego w zakresie budownictwa inż. J. K., której żadna ze stron ostatecznie nie kwestionowała, że wysokość kosztów remontu, w tym wartość materiałów i robocizny według cen z 2014 r., przy uwzględnieniu stopnia zużycia elementów lokalu mieszkalnego i klatki schodowej, wynosi 6501,94 zł brutto, a zatem mniej niż wypłacone z tego tytułu odszkodowanie.

Dla oceny roszczeń odszkodowawczych należy określić zatem - według ogólnych zasad prawa cywilnego - do jakich świadczeń byłby zobowiązany podmiot, z którego winy nastąpił pożar. W myśl art. 363 § 1 kc, naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego: bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. W niniejszej sprawie odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ograniczała się do zapłaty kwoty w ramach umowy ubezpieczenia.

Oczywistym jest, że skalkulowanie odszkodowania powinno nastąpić poprzez ustalenie wartości kosztów remontu lokalu mieszkalnego, klatki schodowej i elewacji, tak aby przywrócić ich stan sprzed pożaru z dnia 29 sierpnia 2014 r.

Zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, szkodą jest uszczerbek, jakiego doznała określona osoba w swych dobrach lub interesach. W efekcie owo naprawienie szkody ma zmierzać do odwrócenia w dobrach poszkodowanego skutków zdarzenia wyrządzającego mu szkodę i przywrócenia - w znaczeniu prawnym - stanu, jaki by istniał gdyby owo zdarzenie nie nastąpiło (por. Kodeks Cywilny Tom I „Komentarz do artykułów 1 – 534” pod redakcją prof. E. Gniewka C.H. BECK Warszawa 2004, str. 838). Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy, trzeba opowiedzieć się za takim sposobem ustalenia odszkodowania, które zapewni poszkodowanemu uzyskanie świadczenia umożliwiającego przywrócenie stanu budynku do stanu sprzed pożaru. Dopiero wówczas dojdzie do pełnego odwrócenia skutków pożaru, za którą odpowiada ubezpieczyciel w ramach swej odpowiedzialności gwarancyjnej.

Biegły sądowy w zakresie budownictwa powołany w niniejszej sprawie dokonał wyliczenia wartości szkody na kwotę 6501,94 zł, przy czym w kwocie tej mieści się też wartość podatku VAT 23%. W ocenie Sądu, uznać należy, że takiej wysokości powinno zostać wówczas wypłacone odszkodowanie na rzecz Towarzystwa Budownictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C.. Ustalona przez biegłego sądowego wysokość kosztów remontu odpowiadająca wysokości należnego odszkodowania uwzględnia ceny materiałów i robocizny według stanu na 2014 r., jak również stopień zużycia uszkodzonych bądź zniszczonych elementów budynku. Tak ustalone odszkodowanie jest wystarczające do przywrócenia budynku do stanu sprzed 29 sierpnia 2014 r. Podkreślić należy, że zakład ubezpieczeń nie kwestionował tej opinii.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 824¹ § 1 kc, o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Wypowiedziana w art. 824¹ § 1 kc zasada odszkodowania stanowi przesłankę każdego ubezpieczenia majątkowego i znajduje wyraz w tym, że odszkodowanie ubezpieczeniowe nie może wynosić więcej niż szkoda wyrządzona w ubezpieczonym mieniu w następstwie wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczenia, wszelka bowiem nadwyżka oznaczałaby bezpodstawne wzbogacenie, przekreślające istotę i cel gospodarczy ubezpieczenia majątkowego.

W związku z powyższym, Sąd zasądził od pozwanego M. P. na rzecz powoda (...) S.A. V. (...) w W. tytułem zwrotu wypłaconego odszkodowania kwotę 6501,94 zł tj. kwotę odpowiadającą wysokości poniesionej szkody zgodnie z opinią biegłego sądowego w zakresie budownictwa inż. J. K., oddalając powództwo z pozostałym zakresie.

Powód (...) S.A. V. (...) w W. nie wykazał, do czego jest zobowiązany z mocy art. 6 kc, że wysokość wypłaconego odszkodowania odpowiadała wysokości poniesionej szkody przez Towarzystwo Budownictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka w C.. W związku z tym Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 6501,94 zł jako niezasadne.

Sąd uwzględnił roszczenie o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu tj. od dnia 22 marca 2015 r., mając na uwadze, że zakład ubezpieczeń przed wytoczeniem powództwa skutecznie wezwał pozwanego M. P. do zwrotu wypłaconego poszkodowanemu świadczenia w terminie 30 dni od daty wezwania do zapłaty. Początkiem istnienia roszczenia o odsetki jest dzień wymagalności świadczenia głównego. Roszczenie ubezpieczyciela z tytułu regresu staje się wymagalne w chwili wezwania osoby, przeciwko której kierowany jest regres do spełnienia świadczenia (art. 455 kc); roszczenie ma charakter zobowiązania bezterminowego.

O zwrocie kosztów procesu Sąd orzekł stosownie do art. 100 zd. 1 kc, stosunkowo je rozdzielając. Wskazać należy, że powód wygrał proces w 81 % i w takim stosunku – co do zasady – obciążył strony kosztami procesu, za wyjątkiem kosztów opinii biegłej sądowej w zakresie wyceny ruchomości mgr D. K. w kwocie 725,69 zł, Kosztami tej opinii Sąd w całości obciążył powoda, mając na uwadze, że wniosek w tym zakresie został złożony w pozwie. Kwestia ustalenia wysokości szkody poniesionej przez pozwanego M. P. w związku ze spalaniem lub uszkodzeniem wyposażenia zajmowanego przez niego lokalu podczas pożaru pozostaje bez związku z wypłaconym odszkodowaniem i żądaniem regresowym.

W odniesieniu do pozostałych kosztów procesu wskazać należy, że łączny koszt pozostałych opinii wyniósł łącznie 9837,41 zł, przy czym powód pokrył te koszty do kwoty 1774,31 zł, zaś powinien pokryć te koszty do kwoty 1869,11 zł (9837,41 zł x 19 %), tym samym uznać należy, że zobowiązany jest do uzupełnienia tych kosztów przez uiszczenie kwoty 94,80 zł.

W pozostałym zakresie tj. do kwoty 7968,30 zł, obowiązek uzupełnienia kosztów procesu, stosownie do art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 113 cyt. ustawy, obciąża pozwanego M. P..

Sąd zasądził ponadto od pozwanego M. P. zwrot części kosztów procesu kwotę 3575,31 zł tj. opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa w kwocie 326,00 zł (6501, 94 zł x 5 %), kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 1458,00 zł + 17,00 zł (1800,00 zł x 81 %) oraz poniesionych kosztów opinii biegłych sądowych w łącznej kwocie 1774,31 zł.